

DWA NOWE WPISY NA KRAJOWEJ LIŚCIE NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Posted on 17 listopada 2025

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego wpisano dwa kolejne elementy. Są to: Kultura górali polskich Karpat oraz Żywieckie tradycje zdobnictwa bibułkowego. Obecnie na liście znajduje się 118 wpisów.

Kultura górali polskich Karpat

Kultura górali polskich Karpat to żywe dziedzictwo niematerialne, głęboko zakorzenione w codziennym życiu mieszkańców południowej Polski. Tworzą ją wspólnoty górali śląskich, żywieckich, babiogórskich, orawskich, podhalańskich, zagórzańskich, gorczańskich, kliszczackich, spiskich, pienińskich, łącko-kamienickich oraz nadpopradzkich. Pomimo regionalnych różnic, łączy je wspólna historia, język, muzyka, obrzędowość i poczucie tożsamości kulturowej.

W kulturze górali polskich Karpat istotną rolę odgrywają obrzędy doroczne i rodzinne - Wyjątkowe znaczenie ma muzyka góralska, charakterystyczny taniec, gwara oraz bogato zdobiony strój ludowy, czyli symbole góralskiej dumy i przynależności. Kultura górali polskich Karpat, mimo przemian współczesnego świata, wciąż jest przekazywana z pokolenia na pokolenie, w rodzinach, szkołach, zespołach regionalnych, parafiach i stowarzyszeniach.

Żywieckie tradycje zdobnictwa bibułkowego

Zdobnictwo bibułkowe na Żywiecczyźnie ma ponad stuletnią tradycję. Początkowo ozdoby z bibuły zdobiły wnętrza domów, a z czasem zaczęły pojawiać się także w przestrzeni sakralnej, np. w kościołach, przydrożnych kapliczkach. Charakterystyczne dla regionu były też imieninowe wieńce, którymi dziewczęta obdarowywały swoich narzeczonych.

Z bibuły wykonywano kwiaty i kompozycje inspirowane naturą, róże, maki, chabry, często o przeskalowanych kształtach, podkreślających ich dekoracyjny charakter. Tradycyjne kwiaty bibułkowe były nieodłącznym elementem weselnych ozdób, palm wielkanocnych i wieńców imieninowych.

Obecnie na Żywiecczyźnie funkcjonują dwa nurty tej tradycji – tradycyjny, kontynuowany w ramach warsztatów, konkursów i edukacji regionalnej, oraz współczesny, w którym twórcynie eksperymentują z formą i kolorem, dostosowując dawne wzory do dzisiejszych gustów. Zainteresowanie tą formą rękodzieła w ostatnich latach rośnie, zwłaszcza wśród młodych mieszkańców regionu. Dzięki temu żywieckie zdobnictwo bibułkowe wciąż się rozwija, pozostając istotnym elementem tożsamości i krajobrazu kulturowego Żywiecczyzny.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Ratyfikowana przez Polskę Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego zobowiązuje Państwa-Strony do prowadzenia inwentaryzacji tradycji obecnych na ich terytorium. Wpisy na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego pozwalają na dokumentowanie różnorodnych praktyk kulturowych oraz promują ich ochronę i kontynuację.

Za prowadzenie listy odpowiada Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa. Wszystkie społeczności, grupy i osoby praktykujące tradycje niematerialnego dziedzictwa mogą zgłaszać swoje propozycje do wpisu. Obecnie Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego liczy 118 wpisów, w tym cztery najnowszych, które przedstawiamy powyżej.

Więcej o niematerialnym: [Niematerialne dziedzictwo kulturowe | NID](#)